

podle §u 281 čís. 4 tr. ř., t. j. za předpokladu, že nalézací soud opomenul anebo zamítl návrh stěžovatelův, k zachování předpisů §u 56 tr. ř. směřující. Předpoklad ten není stížností tvrzen a ze spisů nevychází. Stížnost podle toho, co uvedeno, bezdůvodnou bylo zavrhnouti.

Čís. 2786.

»Vedlejšími příčinami náhodou přistoupivšími« ve smyslu § 134 tr. zák. jsou změny zevního života, nastavší třebaš bez souvislosti se souzeným skutkem, zejména i činy osob, v nichž škodný výsledek nastal, nebo jiné osoby od pachatele různé, které neměly příčinného směru na tento výsledek již samy o sobě, beze spojení se souzeným skutkem předchozím, takže by byly výsledkem ten přivodily i bez souzeného skutku, nýbrž nabyly účinnosti na přivodění tohoto výsledku teprve následkem souzeného skutku a v souvislosti s ním, přistoupivše k němu jako vedlejší příčiny, t. j. jako další příčiny, jež účinkovaly vedle příčiny dané již souzeným skutkem, nedávajíce vývinu událostí jiného směru, než kterým by se bral již následkem účinnosti této základní příčiny, nýbrž podporují a sesilují tento vývin událostí, třebaš se vývin ten následkem působení vedlejší příčiny urychlil anebo prodloužil za metu, u níž by byl jinak skončil.

Pro posouzení, zda pachatel mohl ve smyslu § 335 tr. zák. poznati nebezpečnost svého jednání (opomenutí), jest přihlížeti i k jeho duševnímu stavu v době činu (§ 2 g) tr. zák.).

(Rozh. ze dne 17. května 1927, Zm II 453/26.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl v neveřejném zasedání zmateční stížnosti Maxe K-a jakožto otce a zákonného zástupce nezl. obžalovaného do rozsudku zemského jakožto nalézacího soudu v Opavě ze dne 6. září 1926, jímž byl obžalovaný uznán vinným přečinem proti bezpečnosti života podle §u 335 tr. zák., zrušil napadený rozsudek v celém rozsahu a věc vrátil do prvé stolice k novému projednání a rozhodnutí.

D ů v o d y:

Zmateční stížnost uplatňuje důvody zmatečnosti podle §u 281 čís. 4, 5 a čís. 9 písm. a) tr. ř. Formální vývody její, z nichž jest část vměšována nevhodně do provádění důvodu čís. 9 písm. a) a které jsou převážnou částí nepřipustným brojením proti projevům volného přesvědčení nalézacího soudu, lze ponechati stranou. Neboť rozsudek neobstojí v jednom bodě po stránce právní a jeho zrušením, k němuž z této příčiny dojde, pozбудou závažnosti i jeho skutkové závěry, jelikož nepostačují, by bylo rozhodnuto ihned ve věci samé, takže se nelze obejít bez nového hlavního přelíčení, a za účelem tím nutno vrátiti věc prvé stolici. Pokud napadá stížnost výrok rozsudku o příčinné souvislosti, nelze se ovšem k jejím vývodům přidati. Jest nesprávným předpoklad stížnosti, že rozsudek zjišťuje, že smrt Karla K-ého nastala jedině poraněním, jež

utrpěl 24. listopadu 1925, a jest nesprávným i názor jí projevený, že souzený skutek nezavdal podnětu k událostem, které přicházejí v této věci v úvahu jako vedlejší příčiny náhodou se přihodivší. Rozsudek vylučuje sice, že K. přivodil si kontusi mozku teprve pádem na ledě dne 5. prosince 1926 (správně 1925), a vyslovuje, že smrt nastala následkem kontuse mozku způsobené již dne 24. listopadu t. r. (1925), jakož i, že, připouštějí-li znalci, že pohyby (totiž obzvláště při tělocviku) a pád na ledě mohly stav K-ého zhoršiti, po případě, že snad pád na ledě přispěl ku smrti, nelze tyto možnosti vykládati tak, že následkem těchto vedlejších příčin nastala smrt. Avšak rozhodovací důvody vyslovují, že příčinný řetěz nebyl přetržen tím, že K. cvičil v tělocviku, ani tím, že . . . . upadl na ledě, že poranění mozku existovalo již od 24. listopadu 1925 a mohly je pohyby v tělocviku a pád na ledě pouze zhoršiti, a že jde tedy o zhoršení stavu K-ého, rozuměj stavu souzeným skutkem způsobeného tím, že K. nezachoval — totiž po skutku — naprostý klid, chodil do školy, tělocvičil a šel dokonce na led. Ze souvislosti těchto vět rozhodovacích důvodů jest nade vše pochybnost jasno, že nalézací soud nepokládá souzený skutek (kontusi mozku) za jedinou příčinu smrti K-ého, nýbrž za jednu z více příčin, jejichž souhrnem byl škodný výsledek způsoben. Ovšem ponechává nalézací soud nerozřešenou otázku, zda byla by nastala smrt K-ého i tehdy, kdyby nebyly k základní příčině, totiž ke kontusi mozku 24. listopadu 1925 nastavší, přesněji k souzenému skutku, v jehož bezprostředním zápětí kontuse mozku nastala, přistoupily dodatečně další, byť snad s hlediska obžalovaného nepředvídané a nepředvídatelné okolnosti, kterými stav K-ého onou kontusí mozku způsobený se zhoršil, a které dlužno považovati za vedlejší příčiny náhodou se přihodivší. Neučinil tak právem a správně zdůrazňují rozhodovací důvody dále, že pak-li smrt K-ého nastala skutečně následkem toho, že nezachoval klid, chodil do školy, zejména do tělocviku a na led, kde pak upadl, jinými slovy, jestliže by smrt nebyla nastala, kdyby se byl zachoval opačně, byly to vedlejší příčiny náhodou přistoupivší, za jejichž účinnost a škodný výsledek obžalov. ručí, protože jeho jednání k nim zavdalo podnět. Nezáleží na tom, že skutečnosti, o něž v oněch vedlejších příčinách jde, samy o sobě nejsou se souzeným skutkem v souvislosti a že zejména závadné údery obžalovaného neboli bezprostřední jejich následky ve zdravotním stavu K-ého nezavdaly tomuto podnět, by pokračoval v dosavadním způsobu svého života, nýbrž měly mu býti spíše podnětem, by svůj způsob života změnil, šetřil se, zachoval klid a nechodil do školy, do tělocviku a na led. Mluví-li zákon v §u 134 tr. zák. o vedlejších příčinách náhodou přistoupivších, ku kterým jednání pachatelovo zavdalo podnět, nemá tím na zřeteli skutečnosti, které se staly příčinami trestného výsledku, jako takové, totiž jako pouhé změny zevního života, které by se samy o sobě z jednání pachatelova vyvíjely, nýbrž má je na zřeteli právě jako příčiny určitého výsledku, o jehož vztahu k určitému jednání pachatelovu se uvažuje. Skutečnostmi rázu naznačeného řečenými slovy zákona jsou tedy — byť beze souvislosti se souzeným skutkem nastavší — změny zevního života, zejména i činy osoby, v níž škodný výsledek nastal, nebo jiné osoby od pachatele různé, které neměly příčinného směru na tento vý-

sledek již samy o sobě, beze spojení se souzeným skutkem předchozím, takže by byly výsledkem ten přivodily i beze souzeného skutku, nýbrž které nabyly účinnosti na přivodění tohoto výsledku teprve následkem souzeného skutku a v souvislosti s ním, přistoupivše k němu, t. j. připojivše svou účinnost k účinnosti jeho ve směru k témuž výsledku, a to jako příčiny vedlejší, t. j. jako další příčiny, jež účinkovaly vedle příčiny dané již souzeným skutkem, nedávajíce vývinu událostí jiného směru, než kterým by se byl bral již následkem účinnosti této příčiny základní, nýbrž, podporujíce a sesilujíce tento vývin událostí, byl se vývin ten následkem působení vedlejší příčiny urychlil anebo prodloužil za metu, u níž by byl jinak skončil. Požadavkem, by jednání pachatelovo zavedlo podnět k vedlejší příčině náhodou se přihodivší, předpokládá tedy zákon jen, že jednáním pachatelovým byla zjednána půda, na které pak nabyla další skutečnost významu příčiny pro určitý výsledek, jenž pak skutečně nastal, ač by nebyl ani z ní nastal, kdyby nebylo bývalo předchozího jednání pachatelova. Tento předpoklad je zjištěn větami rozhodovacích důvodů, že kontuze mozku nastala souzeným skutkem, že stav tím přivoděný byl dalšími skutečnostmi, o které jde, jen zhoršen a že tyto skutečnosti nemohly projevit svůj účinek bez (předchozího, závadného) jednání obžalovaného. Byly-li takto pozdější události, na které klade zmateční stížnost váhu, rozsudkem právem podřaděny pod pojem vedlejších příčin náhodou přistoupivších, k nimž jednání obžalovaného zavedlo podnět, nelze shledati právní omyl v tom, že rozsudek předpokládá příčinnou souvislost mezi skutkem obžalovaného a smrtí K-ého, byť i nebyla rozsudkem vyloučena možnost, že by nebyla jeho smrt nastala, kdyby nebyly nastaly další skutečnosti, o které jde, pokud se týče, byť nebylo vyloučeno, že mohlo býti smrti zabráněno vhodným chováním se K-ého a včasnou, správnou lékařskou pomocí.

Avšak právem namítá stížnost, že napadený rozsudek řeší otázku nedbalosti s hlediskem za správného výkladu zákona neúplných a nesprávných. Rozsudek odvozuje předvídatelnost nebezpečí, se skutkem spojeného, z přirozených pro každého snadno poznatelných následků jednání, avšak poukazuje v předpokladech tohoto závěru toliko k povšechné, jím vylíčené povaze oné činnosti, kterou označuje slovo boxování (rohování), a k tomu, že obžalovaný jest na svůj věk velmi vyspělým. Povšechnost těchto předpokladů jest v rozporu se zásadou individuálního posuzování nedbalých skutků, kterou vytyčuje zákon v §u 335 tr. zák., označuje hledisko, z něhož dlužno posuzovati, zda pachatel mohl poznati nebezpečnost svého jednání (opomenutí), povšechně slovy »nebo vůbec podle zvláštních svých poměrů«. Že jest obzvláště přihlížeti k duševnímu stavu, v němž byl pachatel v době souzeného jednání (opomenutí), k tomu poukazuje též ustanovení §u 2 písm. g) tr. zák., podle něhož se přičítá vybočení z mezí nutné obrany, stalo-li se z poděšení, strachu nebo leknutí, jako nedbalý skutek podle povahy okolností, t. j. jen tehdy, nebyly-li ony affekty na újmu možnosti úvah, čeho je třeba k odvrácení útoku. Proto nezáleží tak na tom, jaké povahy jest rohování jako sport nebo jako prostředek ku přemožení nebezpečných lidí. Rozhodným jest spíše, jaká jest povaha boxování mezi mládeží nikoliv neobvyklého, je-li i takové útočení na jiné, jež přece nesmě-

řuje — jako rohování v technickém slova smyslu — k tomu, by odpůrce byl učiněn neschopným k obraně nebo k útoku, nýbrž spíše je výbuchem uličnictví a snahy, měřiti své síly, již podle povšechné své povahy spojeno s nebezpečím rázu v §u 335 tr. zák. uvedeného, a byla-li tato případná povaha boxování v tomto slova smyslu obžalovanému z dřívějších událostí známa neb alespoň poznatelná. Rozhodným není povšechný skutečný duševní vývin obžalovaného. Nehledě k tomu, že jest vůbec povážlivé, stavěti duševní schopnost hochy, který v době souzeného skutku překročil teprve 14. rok svého věku, na roveň schopnostem lidí dospělých, byť i hoch byl na svůj věk velmi vyspělým, dlužno naopak uvážiti, jaká byla duševní schopnost obžalovaného, v době souzeného skutku, zejména zda nebyla schopnost k úvahám o nebezpečnosti jednání určitého způsobu v době jednání snížena rozčilením neb jiným affektem, z té či oné příčiny nastavším. Opírajíce závěr, že obžalovaný mohl poznati nebezpečnost svého skutku pro právní statky §em 335 i v osobě K-ého chráněné, toliko poukazem na povšechnou povahu rohování, s nímž má skutek společným vedle názvu jen směr, nikoliv i účel úderů pěstí, a na povšechný stupeň duševního vývinu obžalovaného, nevyčerpávají úvahy rozsudku o známce nedbalosti zákonných hledisek, příkazujících individuální posuzování skutku jak pro stránce toho, co se zevně dalo, tak i po stránce předchozích a současných úkonů duše pachatelovy, takže onen závěr a v důsledku toho i odsuzující výrok spočívá na nesprávném použití zákona.

Čís. 2787.

Byla-li doba trestu rozsudkem stanovená zkrácena tím, že odsouzení odbyvšímu částečně trest byl zbytek trestu udělením milosti prominut, jest trest považovati »za dokonáný« ve smyslu § 6 posl. odst. zákona ze dne 15. listopadu 1867, čís. 131 ř. zák. okamžikem propuštění odsouzeného z trestní vazby; to platí i v případě onoho prominutí zbytku trestu pod podmínkou, že odsouzený nebude znovu do určité doby odsouzen, pakli se tato podmínka splnila.

(Rozh. ze dne 19. května 1927, Zm I 235/27.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací uznal po ústním líčení o zmateční stížnosti generální prokuratury na záštitu zákona právem: Usnesením krajského soudu v Čes. Budějovicích ze dne 1. února 1927, pokud jím bylo vysloveno, že právní účinky rozsudku krajského soudu v Č. Budějovicích ze dne 20. května 1920, jímž byl obžalovaný odsouzen pro zločin podle §§ 1 a 12 zákona ze dne 22. května 1919, čís. 269 sb. z. a n. do těžkého žaláře na tři roky, dosud nepominuly, byl porušen zákon v ustanovení §u 6 posl. odst. zákona z 15. listopadu 1867, čís. 131 ř. zák., usnesení to se ve výroku tom zrušuje a vyslovuje se, že právní následky odsouzení nastavší podle §u 6 zákona čís. 131/1867 pominuly dnem 18. června 1926.